

1319**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 16 kwietnia 2004 r.

w sprawie specjalizacji i uzyskiwania tytułu specjalisty przez diagnostów laboratoryjnych

Na podstawie art. 30c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. Nr 100, poz. 1083, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wykaz dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w których można odbywać specjalizację;
- 2) sposób i tryb dokonywania wpisu na listę podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży kierunkowych;
- 3) sposób opracowania i zakres programu specjalizacji;
- 4) sposób i tryb przeprowadzania oraz odbywania specjalizacji;
- 5) sposób i tryb składania egzaminu państwowego;
- 6) szczegółowe warunki i sposób sprawowania nadzoru nad realizacją specjalizacji;
- 7) sposób ustalania opłat za specjalizację i egzamin państwowy.

§ 2. 1. Określa się wykaz dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w których diagnosta laboratoryjny może odbywać specjalizację, oraz staż pracy niezbędny do przystąpienia do danej specjalizacji:

- 1) dziedziny podstawowe:
  - a) laboratoryjna diagnostyka medyczna — 1 rok,
  - b) laboratoryjna genetyka medyczna — 2 lata,
  - c) laboratoryjna immunologia medyczna — 1 rok,
  - d) mikrobiologia medyczna — 1 rok,
  - e) laboratoryjna transfuzjologia medyczna — 2 lata,
  - f) laboratoryjna toksykologia medyczna — 1 rok,
  - g) zdrowie publiczne — 1 rok,
  - h) zdrowie środowiskowe — 1 rok;
- 2) dziedzina szczegółowa — laboratoryjna hematologia medyczna, którą może odbywać diagnosta laboratoryjny posiadający tytuł specjalisty w podstawowej dziedzinie: laboratoryjna diagnostyka medyczna albo specjalizację II stopnia z diagnostyki laboratoryjnej lub analityki klinicznej.

2. Specjalizacja jest jednostopniowa.

3. W tym samym czasie diagnosta laboratoryjny może odbywać tylko jedną specjalizację.

4. Podstawowy staż specjalizacyjny i staże kierunkowe w zakresie specjalizacji ze zdrowia publicznego i zdrowia środowiskowego diagnosta laboratoryjny odbywa poza medycznym laboratorium diagnostycznym, w jednostkach, które zapewniają możliwość zrealizowania podstawowego stażu specjalizacyjnego i staży kierunkowych.

§ 3. 1. Diagnosta laboratoryjny odbywa specjalizację na podstawie programu specjalizacji opracowanego odrębnie dla każdej specjalizacji.

2. Program specjalizacji zawiera:

- 1) założenia organizacyjno-programowe kształcenia specjalizacyjnego, w szczególności zawierające:
  - a) cele kształcenia,
  - b) uzyskane kompetencje zawodowe;
- 2) czas trwania specjalizacji nie krótszy niż 3 lata, z wyjątkiem specjalizacji ze zdrowia publicznego, której czas trwania nie może być krótszy niż 4 lata, a w przypadku diagnostów laboratoryjnych posiadających specjalizację I stopnia — nie krótszy niż 2 lata;
- 3) szczegółowy zakres wymaganej wiedzy teoretycznej i wykaz umiejętności praktycznych będących przedmiotem kształcenia specjalizacyjnego w ramach określonej specjalności, w szczególności z uwzględnieniem w każdej specjalności podstaw organizacji i zarządzania jednostkami ochrony zdrowia;
- 4) szczegółowo określony zakres wiedzy teoretycznej i wykaz umiejętności praktycznych, które diagnosta laboratoryjny musi zaliczyć w ramach podstawowego stażu specjalizacyjnego, oraz czas trwania podstawowego stażu specjalizacyjnego, na który składa się czas pracy w laboratorium lub innej jednostce właściwej dla danej specjalności oraz czas trwania kursów specjalizacyjnych i staży kierunkowych;
- 5) moduły specjalizacji oraz formy i metody kształcenia stosowane w ramach modułów, w tym:
  - a) kursy obejmujące szczegółowy zakres wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych będących przedmiotem kursu, zwane dalej „kursami”, oraz ich wymiar godzinowy,
  - b) staże kierunkowe, obejmujące określony zakres wymaganych umiejętności praktycznych będą-

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 93, poz. 833 oraz z 2003 r. Nr 199, poz. 1941).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 171, poz. 1663 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959.

cych przedmiotem stażu kierunkowego, oraz miejsce, czas trwania i sposób zaliczenia poszczególnych staży kierunkowych;

- 6) formy i metody samokształcenia, w tym przygotowanie opracowań teoretycznych, pracy pogładowej lub pracy oryginalnej, której temat odpowiada programowi danej specjalizacji;
- 7) metody oceny wiedzy teoretycznej i nabytych umiejętności praktycznych, w tym:
  - a) kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem danego modułu,
  - b) sprawdzian z zakresu określonego programem kursu,
  - c) kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego,
  - d) ocenę złożonych opracowań teoretycznych, pracy pogładowej lub pracy oryginalnej;
- 8) sposób wykazania się znajomością jednego z następujących języków obcych: angielskiego, francuskiego, niemieckiego, hiszpańskiego lub rosyjskiego, w stopniu umożliwiającym:
  - a) rozumienie tekstu pisanego, w szczególności literatury fachowej,
  - b) porozumiewanie się z pacjentami, diagnostami laboratoryjnymi i przedstawicielami innych zawodów medycznych;
- 9) standardy kształcenia uwzględniające dane dotyczące:
  - a) liczby i kwalifikacji kadry dydaktycznej, w tym opiekuna stażu kierunkowego,
  - b) bazy dydaktycznej do realizacji programu kursów i staży kierunkowych, a w przypadku specjalizacji ze zdrowia publicznego lub zdrowia środowiskowego określenie ośrodków kształcenia diagnostów laboratoryjnych w zakresie zdrowia publicznego i zdrowia środowiskowego,
  - c) sposobu realizacji programu specjalizacji, w tym oceny wiedzy i umiejętności praktycznych,
  - d) wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia;
- 10) zakres egzaminu państwowego, obejmującego wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne określone w programie specjalizacji.

3. Diagnosta laboratoryjny, posiadający odpowiednią specjalizację I stopnia uzyskaną na podstawie dotychczasowych przepisów, odbywa specjalizację według programu uzupełniającego, który jest dostosowany do zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności objętych programem specjalizacji I stopnia i zawiera elementy, o których mowa w ust. 2.

4. Specjalności, w których diagnosta laboratoryjny posiadający odpowiednią specjalizację I stopnia, uzyskaną na podstawie dotychczasowych przepisów, może uzyskać tytuł specjalisty w określonej podstawowej dziedzinie po odbyciu specjalizacji zgodnie z programem, o którym mowa w ust. 3, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Program specjalizacji i program uzupełniający, zwane dalej „programem specjalizacji”, opracowuje zespół ekspertów powołany przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia powołuje zespół ekspertów, o którym mowa w ust. 1, spośród osób posiadających dorobek naukowy i zawodowy w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji i posiadających tytuł specjalisty w danej dziedzinie, a w przypadku nowych specjalności — spośród osób posiadających co najmniej stopień naukowy doktora w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji, w szczególności wskazanych przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych, oraz konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego.

3. Program specjalizacji jest opracowywany według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia.

4. Opracowany przez zespół ekspertów program specjalizacji, po zaopiniowaniu przez właściwe dla danej specjalności towarzystwo naukowe oraz Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych i zredagowaniu przez Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, zwane dalej „Centrum”, zatwierdza minister właściwy do spraw zdrowia.

5. Centrum podaje do publicznej wiadomości zatwierdzone programy specjalizacji w formie publikacji oraz informacji na stronie internetowej Centrum.

6. Program specjalizacji weryfikuje się przynajmniej raz na 5 lat z zachowaniem sposobu postępowania przewidzianego dla jego opracowania.

7. Jednostką koordynującą realizację zadań związanych z opracowaniem programu specjalizacji jest Centrum.

8. Koszty opracowania programu specjalizacji są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

§ 5. 1. Staż kierunkowy, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 5 lit. b, mogą prowadzić podmioty, które uzyskały wpis na listę podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży kierunkowych, zwaną dalej „listą”, prowadzoną przez ministra właściwego do spraw zdrowia, jeżeli:

- 1) są jednostkami, których działalność odpowiada profilowi prowadzonej specjalizacji;
- 2) zapewniają kadre i bazę dydaktyczną do realizacji programu stażu kierunkowego dostosowaną do liczby osób odbywających specjalizację, a w szczególności:

- a) zapewniają pełnienie obowiązków opiekuna stażu kierunkowego przez osobę posiadającą tytuł specjalisty w danej dziedzinie, a w odniesieniu do nowych specjalności oraz zdrowia publicznego — przez osobę, która posiada stopień

naukowy doktora i prowadzi działalność naukową i badawczą w zakresie tej specjalności,

- b) zapewniają specjalistyczną aparaturę i sprzęt niezbędny do realizacji programu specjalizacji,
- c) udzielają świadczeń w zakresie i w liczbie określonych programem specjalizacji.

2. Wniosek o wpis na listę, zawierający informacje, o których mowa w ust. 1, jest składany do działającej na podstawie odrębnych przepisów jednostki organizacyjnej podległej wojewodzie — wojewódzkiego centrum zdrowia publicznego, zwanego dalej „ośrodkiem wojewódzkim”, właściwego ze względu na siedzibę podmiotu ubiegającego się o wpis na listę.

3. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 2, opracowuje Centrum i podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej.

4. Ośrodek wojewódzki, po sprawdzeniu formalnym wniosku, o którym mowa w ust. 2, oraz po uzyskaniu opinii konsultanta wojewódzkiego w zakresie możliwości prowadzenia stażu kierunkowego przez podmiot ubiegający się o wpis na listę, przesyła dokumenty do Centrum.

5. Centrum przekazuje wniosek zespołowi ekspertów, o którym mowa w art. 30b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej, zwanej dalej „ustawą”, w celu wydania opinii o spełnieniu przez podmiot warunków niezbędnych do realizacji stażu kierunkowego.

§ 6. W skład zespołu ekspertów, o którym mowa w art. 30b ust. 2 ustawy, minister właściwy do spraw zdrowia powołuje osoby posiadające tytuł specjalisty w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji, a w przypadku nowych specjalności osoby posiadające co najmniej stopień naukowy doktora w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji, a w szczególności:

- 1) konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego, albo osobę wskazaną przez konsultanta krajowego;
- 2) przedstawiciela Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych;
- 3) przedstawiciela właściwego dla danej specjalności towarzystwa naukowego.

§ 7. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia na podstawie przedstawionej przez Dyrektora Centrum opinii zespołu ekspertów, o którym mowa w art. 30b ust. 2 ustawy, dokonuje wpisu podmiotu na listę.

2. Podmioty prowadzące staż kierunkowy podlegają ocenie zespołu ekspertów, co najmniej raz na 5 lat oraz każdorazowo na wniosek konsultanta wojewódzkiego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta wojewódzkiego.

3. W razie niespełniania przez podmiot prowadzący staż kierunkowy warunków określonych w § 5

ust. 1, zespół ekspertów występuje do ministra właściwego do spraw zdrowia za pośrednictwem Dyrektora Centrum o skreślenie tego podmiotu z listy.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia skreśla z listy podmiot uprawniony do prowadzenia stażu na wniosek kierownika tego podmiotu.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia podaje do wiadomości publicznej listę podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży kierunkowych w formie informacji na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia oraz Centrum. Lista ta jest aktualizowana co najmniej dwa razy w roku według stanu na dzień 1 kwietnia i 1 października.

§ 8. 1. Diagnosta laboratoryjny uprawniony do podjęcia specjalizacji może ją odbywać na podstawie:

- 1) umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub określony okresem trwania specjalizacji z podmiotem, spełniającym warunki do realizacji podstawowego stażu specjalizacyjnego i płatnego urlopu szkoleniowego udzielonego na podstawie odrębnych przepisów lub urlopu bezpłatnego udzielonego na czas realizacji kursów i staży kierunkowych w oparciu o zasady określone w umowie, o której mowa w ust. 2, albo
- 2) umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub określony okresem trwania specjalizacji z innym podmiotem niż określony w pkt 1 i płatnego urlopu szkoleniowego udzielonego na podstawie odrębnych przepisów na czas realizacji podstawowego stażu specjalizacyjnego, kursów i staży kierunkowych w oparciu o zasady określone w umowie, o której mowa w ust. 2, albo
- 3) umowy cywilnoprawnej zawartej na czas trwania specjalizacji z podmiotem, o którym mowa w pkt 1, albo
- 4) poszerzenia zajęć programowych dziennych studiów doktoranckich o program specjalizacji zgodny z kierunkiem tych studiów.

2. Diagnosta laboratoryjny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, zawiera z pracodawcą umowę cywilnoprawną określającą wzajemne prawa i obowiązki stron wynikające z realizowania programu specjalizacji.

3. Diagnosta laboratoryjny odbywa specjalizację przez cały czas jej trwania w pełnym wymiarze czasu pracy diagnosty laboratoryjnego zatrudnionego w zakładzie opieki zdrowotnej.

4. Jeżeli diagnosta laboratoryjny pracuje w krótszym wymiarze czasu pracy, czas trwania specjalizacji ulega proporcjonalnemu wydłużeniu.

§ 9. 1. Diagnostyce laboratoryjnemu odbywającemu specjalizację na podstawie umowy o pracę pracodawca może:

- 1) udzielić urlopu bezpłatnego na czas odbywania specjalizacji albo

- 2) udzielić urlopu szkoleniowego, w wymiarze niezbędnym do zrealizowania programu specjalizacji lub części programu;
- 3) udzielić pożyczki bezzwrotnej na pokrycie kosztów przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia na zasadach obowiązujących przy podróżach służbowych na obszarze kraju, o ile specjalizacja albo jej część odbywa się w innej miejscowości niż miejsce zamieszkania i miejsce pracy pracownika;
- 4) udzielić pożyczki bezzwrotnej na pokrycie opłaty za specjalizację.

2. Pracownik, który otrzymał od zakładu pracy świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, obowiązany jest do zwrotu pożyczki, jeżeli w trakcie specjalizacji lub po jej ukończeniu, w terminie określonym w umowie, nie dłuższym niż 3 lata:

- 1) rozwiąże stosunek pracy za wypowiedzeniem,
- 2) pracodawca rozwiąże z nim stosunek pracy bez wypowiedzenia z jego winy,
- 3) stosunek pracy wygaśnie z tytułu porzucenia pracy

— chyba że zakład pracy odstąpi od żądania zwrotu pożyczki w części lub w całości.

3. Zwrot pożyczki następuje w wysokości proporcjonalnej do czasu pracy po ukończeniu specjalizacji lub do czasu trwania specjalizacji.

§ 10. 1. Szkoły wyższe, które spełniają warunki określone w art. 30b ustawy, zwane dalej „jednostkami kształcącymi”, przesyłają ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informację potwierdzającą spełnienie tych warunków, planowane terminy postępowań kwalifikacyjnych w danym roku oraz liczbę osób, które mogą przystąpić do postępowania kwalifikacyjnego w danym roku.

2. Rektor szkoły wyższej prowadzącej specjalizację ustala wysokość opłaty za specjalizację na podstawie przewidywanych kosztów związanych z:

- 1) wynagrodzeniem kadry dydaktycznej;
- 2) zapewnieniem bazy dydaktycznej zgodnej ze standardami określonymi w programie specjalizacji, a w szczególności zakupem niezbędnych do realizacji programu kursu pomocy dydaktycznych;
- 3) obsługą administracyjną.

3. Maksymalna opłata za jedną godzinę kursu nie może przekroczyć 1 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

§ 11. 1. Diagnosta laboratoryjny ubiegający się o rozpoczęcie specjalizacji składa wniosek o rozpoczęcie specjalizacji do jednostki kształcącej, która przeprowadza postępowanie kwalifikacyjne.

2. Wzór wniosku o rozpoczęcie specjalizacji określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) odpis dyplomu szkoły wyższej;
- 2) kserokopię dokumentu „Prawo wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego”;
- 3) dokument potwierdzający wymagany staż pracy w zawodzie diagnosty laboratoryjnego.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie do dnia 15 grudnia albo do dnia 15 czerwca każdego roku.

§ 12. 1. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza jednostka kształcąca, uwzględniając przeprowadzenie odrębnego postępowania kwalifikacyjnego dla diagnostów laboratoryjnych posiadających odpowiednią specjalizację I stopnia uzyskaną na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Liczbę osób, które mogą rozpocząć specjalizację w danej jednostce kształcącej, jednostka ta ogłasza na 30 dni przed terminem składania wniosku, o którym mowa w § 11, na swojej stronie internetowej.

3. Postępowanie kwalifikacyjne obejmuje:

- 1) ocenę formalną wniosku o rozpoczęcie specjalizacji;
- 2) ocenę wiedzy zawodowej i udokumentowanych osiągnięć zawodowych diagnosty laboratoryjnego w przypadku, gdy liczba wnioskujących przekroczy liczbę miejsc specjalizacyjnych w danej jednostce kształcącej.

4. Ocenę wiedzy zawodowej i udokumentowanych osiągnięć zawodowych diagnosty laboratoryjnego wyraża się w punktach według następującej punktacji:

- 1) tytuł specjalisty w pokrewnej dziedzinie — 10 pkt;
- 2) specjalizacja I stopnia w pokrewnej dziedzinie — 9 pkt;
- 3) doświadczenie zawodowe w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji — 1 pkt za każdy rok;
- 4) opublikowanie artykułu naukowego lub przygotowanie i wygłoszenie referatu na zjazd, kongres, konferencję lub sympozjum — od 4 do 8 pkt za każdy artykuł lub wystąpienie, nie więcej jednak niż 40 pkt;
- 5) rozmowa kwalifikacyjna składająca się z trzech pytań z podstaw diagnostyki laboratoryjnej — do 10 pkt za każde pytanie.

5. Wynik postępowania kwalifikacyjnego stanowi sumę liczby punktów uzyskanych za ocenę wiedzy i osiągnięć zawodowych.

6. W przypadku gdy liczba diagnostów laboratoryjnych wnioskujących o przystąpienie do specjalizacji przekroczy liczbę wolnych miejsc specjalizacyjnych

w danej jednostce kształcącej, do specjalizacji kwalifikuje się osoby, które uzyskały największą liczbę punktów.

7. W przypadku uzyskania przez dwóch lub więcej diagnostów laboratoryjnych jednakowej liczby punktów kwalifikujących ich do ostatniego w kolejności miejsca, postępowanie kwalifikacyjne obejmuje dodatkową rozmowę kwalifikacyjną.

8. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza się w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia określonego jako ostateczny termin składania wniosku o rozpoczęcie specjalizacji.

9. W celu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego rektor szkoły wyższej będącej jednostką kształcąca powołuje komisję kwalifikacyjną, w skład której wchodzi:

- 1) wskazany przez rektora szkoły wyższej pracownik odpowiedzialny za ustalenie szczegółowych warunków i przebiegu specjalizacji w sposób zapewniający realizację programu specjalizacji, zwany dalej „pełnomocnikiem”;
- 2) przedstawiciel rektora szkoły wyższej posiadający tytuł specjalisty w danej dziedzinie, a w przypadku nowych specjalności — osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji;
- 3) przedstawiciel właściwego ze względu na siedzibę jednostki kształcącej ośrodka wojewódzkiego;
- 4) przedstawiciel Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych posiadający tytuł specjalisty w danej dziedzinie, a w przypadku nowych specjalności — osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji;
- 5) konsultant wojewódzki w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, właściwy ze względu na siedzibę jednostki kształcącej.

10. Przewodniczącym komisji kwalifikacyjnej jest pełnomocnik.

11. Na podstawie przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego oraz uwzględniając liczbę miejsc szkoleniowych, komisja kwalifikacyjna sporządza listę diagnostów laboratoryjnych zakwalifikowanych do odbywania określonej specjalizacji i po wprowadzeniu kodu w miejsce danych osobowych udostępnia ją w siedzibie jednostki kształcącej i ośrodka wojewódzkiego właściwego ze względu na siedzibę tej jednostki.

§ 13. 1. Zakwalifikowanie diagnosty laboratoryjnego do odbywania określonej specjalizacji stanowi podstawę do jej rozpoczęcia.

2. Jednostka kształcąca ma obowiązek umożliwić diagnoście laboratoryjnemu rozpoczęcie specjalizacji w terminie nie dłuższym niż 4 miesiące od zakończenia postępowania kwalifikacyjnego.

3. Jednostka kształcąca zawiera z diagnostą laboratoryjnym zakwalifikowanym do rozpoczęcia specjalizacji umowę o szkolenie określającą wzajemne prawa i obowiązki wynikające z realizacji programu specjalizacji, w tym sposób i tryb uiszczania opłaty za specjalizację.

4. Osobie zakwalifikowanej do rozpoczęcia specjalizacji ośrodek wojewódzki, właściwy ze względu na siedzibę jednostki kształcącej, wydaje kartę specjalizacji według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do rozporządzenia.

5. Karta specjalizacji z wymaganymi wpisami stanowi dowód odbycia specjalizacji i stanowi podstawę przystąpienia do egzaminu państwowego.

§ 14. Po zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego jednostka kształcąca przesyła właściwemu ośrodkowi wojewódzkiemu dokumenty, o których mowa w § 11, oraz informacje dotyczące miejsca odbywania podstawowego stażu specjalizacyjnego, a także imię i nazwisko kierownika specjalizacji.

§ 15. 1. Ośrodek wojewódzki prowadzi rejestr osób odbywających specjalizację na obszarze danego województwa, zwany dalej „rejestr”.

2. Rejestr prowadzony jest w systemie ewidencyjno-informatycznym, według niżej określonego układu danych:

- 1) numer wpisu do rejestru składający się z ciągu kolejnych znaków:
  - a) dwucyfrowego symbolu województwa, będącego pierwszym członem identyfikatora jednostek podziału terytorialnego określonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.³⁾),
  - b) trzycyfrowego kodu specjalizacji, zgodnie z wykazem kodów specjalizacji w określonych specjalnościach, stanowiącego załącznik nr 5 do rozporządzenia,
  - c) numeru PESEL osoby rozpoczynającej specjalizację, a w przypadku cudzoziemca — numeru paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;

- 2) imię i nazwisko osoby rozpoczynającej specjalizację;
- 3) adres osoby rozpoczynającej specjalizację wskazany do korespondencji;
- 4) obywatelstwo;

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 13, poz. 161, z 2001 r. Nr 12, poz. 100 i Nr 157, poz. 1840, z 2002 r. Nr 177, poz. 1459 oraz z 2003 r. Nr 208, poz. 2022.

- 5) posiadane kwalifikacje zawodowe;
- 6) numer prawa wykonywania zawodu;
- 7) nazwa specjalności, w której odbywana jest specjalizacja;
- 8) nazwa i adres jednostki kształcącej, w której odbywana jest specjalizacja;
- 9) nazwa i adres podmiotu, w którym odbywany jest podstawowy staż specjalizacyjny;
- 10) imię i nazwisko kierownika specjalizacji;
- 11) data postępowania kwalifikacyjnego;
- 12) data rozpoczęcia i zakończenia specjalizacji;
- 13) data skreślenia z rejestru;
- 14) data przedłużenia lub skrócenia specjalizacji i okres, o jaki specjalizacja została przedłużona lub skrócona;
- 15) data wydania karty specjalizacji i numer karty specjalizacji;
- 16) numer i data otrzymania dyplomu potwierdzającego uzyskanie tytułu specjalisty.

3. Osoba, o której mowa w ust. 1, obowiązana jest bezzwłocznie informować ośrodek wojewódzki o wszystkich zmianach danych objętych rejestrem.

§ 16. 1. Czas trwania specjalizacji może być przedłużony na uzasadniony wniosek osoby odbywającej specjalizację, o okres nie dłuższy niż 24 miesiące.

2. Czas trwania specjalizacji może być skrócony o okres nie dłuższy niż 1/3 czasu jej trwania, jeżeli kierownik specjalizacji wystąpi z wnioskiem do konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego, o uznanie diagnoście laboratoryjnemu odbytych przez niego w kraju lub za granicą kursów szkoleniowych lub staży kierunkowych za równoważne ze zrealizowaniem elementów określonych w programie specjalizacji, jeżeli okres od dnia ich ukończenia nie jest dłuższy niż 5 lat, oraz o skrócenie czasu trwania specjalizacji.

3. Czas trwania specjalizacji przedłuża pełnomocnik po uzyskaniu zgody kierownika specjalizacji i konsultanta wojewódzkiego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, właściwego ze względu na miejsce odbywania stażu specjalizacyjnego.

4. Czas trwania specjalizacji skraca pełnomocnik po uzyskaniu zaświadczenia od konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego, potwierdzającego uznanie dotychczasowego dorobku zawodowego diagnostry laboratoryjnego za równoważny ze zrealizowaniem wybranych elementów programu specjalizacji.

5. Pełnomocnik obowiązany jest zawiadomić ośrodek wojewódzki o przedłużeniu lub skróceniu czasu trwania specjalizacji.

§ 17. 1. Specjalizacja odbywa się pod nadzorem kierownika specjalizacji, który jest odpowiedzialny za ustalenie przebiegu podstawowego stażu specjalizacyjnego i staży kierunkowych w sposób zapewniający realizację programu specjalizacji.

2. Kierownikiem specjalizacji może być osoba, która posiada tytuł specjalisty w dziedzinie będącej przedmiotem specjalizacji.

§ 18. 1. Kierownika specjalizacji wybiera, za jego zgodą, diagnosta laboratoryjny spośród osób wskazanych na liście sporządzonej przez pełnomocnika.

2. Lista kandydatów na kierowników danej specjalizacji ogłaszana jest na stronie internetowej jednostki kształcącej.

3. Pełnomocnik sporządza listę, o której mowa w ust. 2, w porozumieniu z:

- 1) Krajową Radą Diagnostów Laboratoryjnych oraz
- 2) konsultantem wojewódzkim w danej dziedzinie właściwym ze względu na miejsce odbywania podstawowego stażu specjalizacyjnego albo
- 3) konsultantem wojewódzkim w dziedzinie pokrewnej właściwym ze względu na miejsce odbywania stażu specjalizacyjnego, jeżeli w danej dziedzinie nie został powołany konsultant wojewódzki, albo
- 4) konsultantem krajowym w danej dziedzinie lub jeżeli w danej dziedzinie nie został powołany konsultant krajowy z konsultantem krajowym w dziedzinie pokrewnej.

4. Z wybraną przez diagnostę laboratoryjnego z listy kandydatów na kierowników danej specjalizacji osobą jednostka kształcąca zawiera umowę na realizację obowiązków, o których mowa w § 19.

5. Odwołanie kierownika specjalizacji może nastąpić w przypadku niewypełniania przez kierownika specjalizacji obowiązków, o których mowa w § 19.

6. W przypadku odwołania kierownika specjalizacji jednostka kształcąca ma obowiązek wskazać diagnoście laboratoryjnemu innego kierownika specjalizacji.

§ 19. 1. Do obowiązków kierownika specjalizacji należy w szczególności:

- 1) współdziałanie w ustaleniu szczegółowych warunków odbywania specjalizacji w celu umożliwienia jej uczestnikom nabycia wiadomości i umiejętności określonych programem specjalizacji;
- 2) współdziałanie w ustaleniu szczegółowego planu odbywania specjalizacji i zgłaszanie do ośrodka wojewódzkiego właściwego dla danej jednostki kształcącej terminu rozpoczęcia specjalizacji przez diagnostę laboratoryjnego;
- 3) nadzór nad realizacją planu odbywania specjalizacji, a w szczególności nadzór nad odbywaniem podstawowego stażu specjalizacyjnego i staży kierunkowych;

- 4) wskazanie niezbędnego piśmiennictwa i innych źródeł ułatwiających samokształcenie;
- 5) prowadzenie bieżącej oceny pracy diagnostów laboratoryjnych zgodnie z programem specjalizacji;
- 6) wystawienie opinii dotyczącej przebiegu specjalizacji i uzyskanych przez specjalizującego się umiejętności zawodowych;
- 7) potwierdzanie w karcie specjalizacji odbycia szkolenia zgodnie z programem specjalizacji;
- 8) wnioskowanie do pełnomocnika o przerwaniu odbywania specjalizacji przez osobę, która nie realizuje lub nie może realizować programu specjalizacji;
- 9) zaliczanie osobie specjalizującej się przebiegu specjalizacji i wnioskowanie o dopuszczenie do egzaminu państwowego.

2. Kierownik specjalizacji może jednocześnie sprawować nadzór nad przebiegiem specjalizacji nie więcej niż trzech osób.

3. Jeżeli w danej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia nie ma wystarczającej liczby osób posiadających tytuł specjalisty, konsultant krajowy w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego, może wyrazić zgodę na sprawowanie przez kierownika specjalizacji nadzoru nad przebiegiem specjalizacji pięciu osób.

§ 20. 1. Diagnosta laboratoryjny rozpoczyna specjalizację w terminie określonym przez kierownika specjalizacji w karcie specjalizacji.

2. Przesunięcia terminu rozpoczęcia specjalizacji dokonuje na uzasadniony wniosek diagnosty laboratoryjnego kierownik specjalizacji w uzgodnieniu z pełnomocnikiem.

3. Jednostka kształcąca obowiązana jest powiadomić ośrodek wojewódzki o przesunięciu terminu rozpoczęcia specjalizacji przez diagnostę laboratoryjnego.

§ 21. 1. Jeżeli jednostka kształcąca utraci uprawnienia do prowadzenia specjalizacji, ośrodek wojewódzki wskazuje w porozumieniu z kierownikiem specjalizacji i kierownikiem innej jednostki kształcącej miejsce i termin kontynuowania specjalizacji.

2. Jeżeli jednostka prowadząca staż kierunkowy utraci uprawnienia do prowadzenia stażu kierunkowego, pełnomocnik wskazuje w porozumieniu z kierownikiem specjalizacji inną jednostkę wpisaną na listę, w której może być kontynuowany staż kierunkowy.

3. Osoba odbywająca specjalizację, w szczególności uzasadnionym przypadku uniemożliwiającym kontynuowanie specjalizacji w jednostce kształcącej, w której rozpoczęła specjalizację, może realizować specjalizację w innej jednostce kształcącej, w ramach posiadanych przez nią wolnych miejsc szkoleniowych.

4. Pełnomocnik jednostki kształcącej, w której diagnosta laboratoryjny kontynuuje specjalizację, jest obowiązany zawiadomić ośrodek wojewódzki o zmianie jednostki kształcącej.

§ 22. 1. Diagnosta laboratoryjny nie może realizować lub kontynuować specjalizacji w przypadku:

- 1) utraty prawa wykonywania zawodu;
- 2) niepodjęcia przez diagnostę laboratoryjnego specjalizacji w okresie 3 miesięcy od dnia wskazanego jako termin rozpoczęcia specjalizacji w karcie specjalizacji;
- 3) przerwania specjalizacji dokonanej przez pełnomocnika na wniosek kierownika specjalizacji, w przypadku gdy diagnosta laboratoryjny nie uczestniczy w kursach lub nie odbywa staży kierunkowych albo podstawowego stażu;
- 4) upływu okresu, w którym diagnosta laboratoryjny był zobowiązany ukończyć specjalizację.

2. Dyrektor ośrodka wojewódzkiego skreśla diagnostę laboratoryjnego z rejestru w przypadkach, o których mowa w ust. 1, po otrzymaniu powiadomienia o zaistnieniu tych okoliczności od pełnomocnika.

3. O skreśleniu z rejestru diagnosty laboratoryjnego odbywającego specjalizację ośrodek wojewódzki niezwłocznie powiadamia tego diagnostę laboratoryjnego za pośrednictwem pełnomocnika.

4. Powiadomienie powinno zawierać pouczenie o możliwości wniesienia wniosku, o którym mowa w ust. 5.

5. Diagnosta laboratoryjny, który został skreślony z rejestru z powodów, o których mowa w ust. 1 pkt 2—4, może wystąpić w terminie 14 dni od uzyskania informacji o skreśleniu z rejestru do ministra właściwego do spraw zdrowia z uzasadnionym wnioskiem o przywrócenie możliwości kontynuowania specjalizacji.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia uwzględnia wnioski, o których mowa w ust. 5, po uzyskaniu pozytywnej opinii konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego.

7. Na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw zdrowia o przywróceniu możliwości kontynuowania specjalizacji dyrektor ośrodka wojewódzkiego dokonuje zmiany w rejestrze.

§ 23. 1. Specjalizacja kończy się złożeniem egzaminu państwowego.

2. Do egzaminu państwowego może być dopuszczona osoba, która zrealizowała i zaliczyła program specjalizacji, i złożyła do ośrodka wojewódzkiego:

- 1) wniosek o dopuszczenie do egzaminu państwowego;
  - 2) kartę specjalizacji;
  - 3) dokument potwierdzający wniesienie na konto Centrum Egzaminów Medycznych, zwanego dalej „CEM”, opłaty za egzamin państwowy.
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 2, składa się w terminie do dnia 15 lipca każdego roku dla sesji jesiennej lub do dnia 15 stycznia każdego roku dla sesji wiosennej, w terminie nie dłuższym niż 12 miesięcy od zaliczenia specjalizacji przez kierownika specjalizacji.
4. Ośrodek wojewódzki po stwierdzeniu, że dokumenty, o których mowa w ust. 2, spełniają warunki formalne, przekazuje je, w ciągu 14 dni od daty wpływu do ośrodka wojewódzkiego, do CEM.
5. Po zakończeniu postępowania egzaminacyjnego CEM zwraca dokumenty, o których mowa w ust. 2, do ośrodka wojewódzkiego.
6. CEM powiadamia osobę dopuszczoną do egzaminu o miejscu i terminie składania egzaminu państwowego, nie później niż 30 dni przed datą jego rozpoczęcia.
- § 24. 1. Egzamin państwowy dla każdej specjalności organizuje CEM.
2. Dyrektor CEM ustala wysokość opłaty za egzamin państwowy, uwzględniając w szczególności wydatki związane z przeprowadzeniem egzaminu praktycznego i obsługą administracyjną egzaminu państwowego.
  3. Wysokość opłaty za egzamin Dyrektor CEM podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej CEM.
- § 25. 1. Egzamin jest przeprowadzany przez Państwową Komisję Egzaminacyjną, zwaną dalej „Komisją”.
2. Przewodniczącego Komisji i jej członków powołuje i odwołuje Dyrektor CEM.
  3. Przewodniczący Komisji i jej członkowie powinni posiadać tytuł specjalisty w odpowiednich dziedzinach.
  4. Dyrektor CEM powołuje na przewodniczącego Komisji konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta. Jeżeli konsultant krajowy nie może uczestniczyć w egzaminie, deleguje na swoje miejsce właściwego dla danej specjalizacji konsultanta wojewódzkiego.
  5. Dyrektor CEM powołuje członków Komisji spośród kandydatów spełniających wymagania określone w ust. 3, wskazanych przez:
    - 1) Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych;
    - 2) towarzystwa naukowe właściwe dla danej specjalności;
    - 3) konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta.
6. W zależności od liczby diagnostów laboratoryjnych przystępujących do egzaminu państwowego egzamin ten przeprowadza Komisja albo wydzielone z jej składu co najmniej 3-osobowe zespoły egzaminacyjne.
7. Do zespołów egzaminacyjnych stosuje się odpowiednio ust. 2—3 i 5.
8. W skład Komisji nie może być powołana osoba pozostająca wobec osoby składającej egzamin w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności.
9. W czasie składania egzaminu praktycznego lub egzaminu ustnego może być obecny kierownik specjalizacji w charakterze obserwatora.
- § 26. 1. Egzamin państwowy przeprowadzany jest 2 razy w roku w sesji wiosennej od dnia 15 kwietnia do dnia 31 maja i w sesji jesiennej od dnia 2 listopada do dnia 15 grudnia.
2. Egzamin państwowy kończący specjalizację dla każdej dziedziny składa się z trzech części: egzaminu testowego, egzaminu praktycznego i egzaminu ustnego.
  3. Testy są przygotowywane, przechowywane i przekazywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie.
  4. Opracowanie pytań testowych i zadań egzaminacyjnych oraz przeprowadzenie egzaminu finansowane jest przez CEM.
- § 27. Dyrektor CEM:
- 1) ustala liczbę członków Komisji;
  - 2) sprawuje nadzór nad opracowaniem pytań testowych i zadań egzaminacyjnych w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie;
  - 3) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia do zatwierdzenia regulamin pracy Komisji;
  - 4) podejmuje decyzję o dopuszczeniu osoby, która spełnia wymogi określone w § 23 ust. 2, do egzaminu państwowego;
  - 5) ustala w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji i jednostkami kształcącymi miejsca i terminy egzaminu praktycznego i ustnego.

§ 28. Do zadań Komisji należy:

- 1) przeprowadzenie egzaminu testowego, praktycznego i ustnego zgodnie z regulaminem działania Komisji;
- 2) przekazanie do CEM ocen z egzaminu praktycznego i egzaminu ustnego oraz kart testowych z zachowaniem procedur uniemożliwiających ich ujawnienie.

§ 29. 1. Egzamin testowy przeprowadzany jest przed egzaminem praktycznym i jego pozytywny wynik stanowi warunek dopuszczenia do egzaminu praktycznego. Pozytywny wynik egzaminu praktycznego stanowi warunek dopuszczenia do egzaminu ustnego.

2. Egzamin testowy dla danej specjalności odbywa się jednocześnie w całym kraju, w terminie ustalonym przez Dyrektora CEM.

3. Zadania egzaminacyjne dla egzaminu praktycznego oraz egzaminu ustnego opracowuje i ustala CEM w porozumieniu z właściwym konsultantem krajowym odrębnie dla każdego programu specjalizacji oraz na każdą sesję egzaminacyjną.

§ 30. 1. Diagnosta laboratoryjny może przystępować do egzaminu państwowego kończącego daną specjalizację najwyżej trzy razy. Trzeci termin przystąpienia do egzaminu państwowego musi być wyznaczony nie później niż 24 miesiące od daty zaliczenia specjalizacji przez kierownika specjalizacji. Trzeci termin jest terminem ostatecznym.

2. W razie dwukrotnego negatywnego wyniku egzaminu państwowego, a także w razie dwukrotnego nieprzystąpienia do egzaminu państwowego, w całości lub w jego części, z powodu ważnych przyczyn losowych, osoba ubiegająca się o przystąpienie do egzaminu państwowego musi wystąpić do Dyrektora CEM z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu w następnej sesji.

3. Dyrektor CEM przed wyrażeniem zgody na dopuszczenie do egzaminu w trzecim terminie zasięga opinii Komisji.

4. Komisja rozpatrująca wniosek diagnosty laboratoryjnego o dopuszczenie do trzeciego terminu egzaminu państwowego obraduje, z wyjątkiem przewodniczącego Komisji, w innym składzie osobowym niż w czasie egzaminu państwowego zdawanego przez diagnostę laboratoryjnego w pierwszym i drugim terminie.

5. Diagnostę laboratoryjnemu, który uzyskał informację o odmowie dopuszczenia do egzaminu państwowego, przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw zdrowia w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej informacji.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia po rozpatrzeniu odwołania może wydać zgodę na dopuszczenie do egzaminu lub podtrzymać odmowę dopuszczenia do egzaminu państwowego. Decyzja ministra właściwego do spraw zdrowia jest ostateczna.

§ 31. 1. Potwierdzeniem złożenia egzaminu państwowego z wynikiem pozytywnym jest wydane przez CEM zaświadczenie, które stanowi podstawę do otrzymania dyplomu uzyskania tytułu specjalisty.

2. Wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 6 do rozporządzenia.

3. CEM przesyła jednostce kształcącej, w której diagnosta laboratoryjny realizował program specjalizacji, dokumenty, o których mowa w § 23 ust. 2, oraz zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1.

4. Rektor szkoły wyższej będącej jednostką kształcąca, w której diagnosta laboratoryjny ukończył specjalizację, po otrzymaniu zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, wydaje diagnoście laboratoryjnemu dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu specjalisty i informuje o tym ośrodek wojewódzki, przekazując dokumentację diagnosty laboratoryjnego.

5. Wzór dyplomu, o którym mowa w ust. 4, stanowi załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 32. 1. CEM prowadzi rejestr wydanych zaświadczeń, o których mowa w § 31 ust. 1. Rejestr prowadzony jest w systemie ewidencyjno-informatycznym, według określonego przez CEM układu danych.

2. Rejestr zawiera następujące dane:

- 1) numer zaświadczenia;
- 2) imię i nazwisko diagnosty laboratoryjnego;
- 3) obywatelstwo;
- 4) numer PESEL diagnosty laboratoryjnego lub w przypadku cudzoziemca numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 5) nazwę i adres ukończonej szkoły wyższej;
- 6) datę wydania i numer dyplomu szkoły wyższej;
- 7) numer prawa wykonywania zawodu;
- 8) imię i nazwisko kierownika specjalizacji;
- 9) nazwę i adres jednostki kształcącej, w której diagnosta laboratoryjny odbył specjalizację;
- 10) nazwę i adres jednostki, w której diagnosta laboratoryjny odbył podstawowy staż specjalizacyjny;
- 11) datę wydania zaświadczenia o złożeniu egzaminu państwowego;
- 12) uzyskany tytuł specjalisty.

3. Dokumentacja dotycząca egzaminu przechowywana jest przez CEM.

4. Dokumenty, o których mowa w § 23 ust. 2, przechowywane są przez właściwy ośrodek wojewódzki.

§ 33. 1. Osoba niebędąca obywatelem polskim przystępuje do specjalizacji i odbywa ją na zasadach obowiązujących obywateli polskich.

2. Osoba niebędąca obywatelem polskim, przebywająca na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie w celu odbycia kształcenia podyplomowego lub uzyskania stopnia naukowego, może rozpocząć specjalizację na zasadach określonych w przepisach o odbywaniu studiów i uczestniczeniu w badaniach naukowych i szkoleniach przez osoby niebędące obywatelami polskimi.

§ 34. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia w ramach sprawowanego nadzoru nad realizacją specjalizacji powołuje zespół ekspertów do przeprowadzania oceny spełniania przez jednostki kształcące standardów kształcenia w danej specjalizacji, a w szczególności do oceny:

- 1) realizacji programu specjalizacji;
- 2) bazy dydaktycznej jednostki kształcącej, w tym wyposażenia niezbędnego do realizacji założonych celów kształcenia;
- 3) kwalifikacji kadry dydaktycznej do prowadzenia kursów, kwalifikacji kierowników specjalizacji i koordynatorów staży kierunkowych;
- 4) regulaminu organizacyjnego specjalizacji, prowadzonej dokumentacji.

2. W skład zespołu ekspertów, o którym mowa w ust. 1, powołuje się osoby posiadające tytuł specjalisty w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma jeszcze osób posiadających tytuł specjalisty.

3. Oceny, o której mowa w ust. 1, dokonuje się na podstawie wizytacji.

4. Wizytację przeprowadza się w jednostce kształcącej co najmniej raz na 5 lat.

5. Z wnioskiem o przeprowadzenie oceny, o której mowa w ust. 1, może wystąpić do ministra właściwego do spraw zdrowia:

- 1) konsultant krajowy;
- 2) konsultant wojewódzki;
- 3) dyrektor ośrodka wojewódzkiego.

6. Wizytacja przeprowadzana jest na podstawie upoważnienia ministra właściwego do spraw zdrowia zawierającego w szczególności zakres oceny oraz czas trwania wizytacji.

7. W ramach wizytacji członek zespołu, o którym mowa w ust. 1, może:

- 1) żądać od jednostki kształcącej udostępnienia dokumentacji specjalizacji;
- 2) wizytować bazę dydaktyczną;
- 3) przeprowadzać hospitację kursów.

8. Po zakończeniu wizytacji sporządzany jest protokół zawierający informacje dotyczące:

- 1) przeprowadzonych czynności związanych z przeprowadzeniem wizytacji;
- 2) dokonanej oceny spełniania standardów kształcenia;
- 3) zaleceń powizytacyjnych, ze wskazaniem terminu ich realizacji.

9. Protokół przekazywany jest bezzwłocznie ministrowi właściwemu do spraw zdrowia.

10. Prace zespołu ekspertów, o którym mowa w ust. 1, finansowane są z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

§ 35. 1. Jeżeli dotychczasowe przepisy nie przewidywały uzyskiwania tytułu specjalisty w danej specjalności lub w danej specjalności nie ma wystarczającej liczby osób posiadających tytuł specjalisty, konsultant krajowy w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, wskazuje osoby, którym mogą być powierzone określone w rozporządzeniu obowiązki:

- 1) kierownika specjalizacji w tej specjalności,
- 2) członka Komisji,

oraz wydaje zaświadczenie potwierdzające powierzenie tych obowiązków.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, muszą posiadać doświadczenie zawodowe i dorobek naukowy odpowiadający tej specjalności.

§ 36. 1. Diagnosta laboratoryjny, który posiada specjalizację I stopnia, zachowuje prawa wynikające z uzyskania tego tytułu.

2. Diagnosta laboratoryjny, który rozpoczął specjalizację I stopnia przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, odbywa specjalizację i składa egzamin według dotychczasowych zasad w terminie nie dłuższym niż do dnia 31 grudnia 2009 r.

3. Diagnosta laboratoryjny, który posiada specjalizację I stopnia, może uzyskać tytuł specjalisty po odbyciu specjalizacji zgodnie z programem uzupełniającym, o którym mowa w § 3 ust. 3, i po zdaniu egzaminu państwowego.

§ 37. 1. Diagnosta laboratoryjny, który posiada specjalizację II stopnia, zachowuje prawo posługiwania się uzyskanym tytułem specjalisty w danej dziedzinie.

2. Diagnosta laboratoryjny, który rozpoczął specjalizację II stopnia przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, odbywa specjalizację i składa egzamin według dotychczasowych zasad w terminie nie dłuższym niż do dnia 31 grudnia 2009 r.

§ 38. 1. Jeżeli dotychczasowe przepisy nie przewidywały uzyskania specjalizacji II stopnia lub tytułu specjalisty w określonej specjalności, konsultant krajowy w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, może wystąpić do ministra właściwego do spraw zdrowia, za pośrednictwem Centrum, z wnioskiem o uznanie dotychczasowego doświadczenia zawodowego i dorobku naukowego diagnosty laboratoryjnego za równoważny ze zrealizowaniem programu właściwej specjalizacji i dopuszczenie go do egzaminu państwowego.

2. Dyrektor Centrum powołuje zespół ekspertów do opiniowania wniosków o uznanie dotychczasowego doświadczenia zawodowego i dorobku naukowego diagnosty laboratoryjnego za równoważny ze zrealizowaniem programu właściwej specjalizacji i dopuszczenie diagnosty do egzaminu państwowego.

3. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 2, wchodzi osoby posiadające tytuł specjalisty w danej dziedzinie, a jeżeli w danej dziedzinie nie ma osób posiadających tytuł specjalisty — osoby legitymujące się doświadczeniem zawodowym i dorobkiem naukowym w tej dziedzinie wskazane przez:

- 1) konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie został powołany konsultant krajowy;
- 2) Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych;
- 3) towarzystwo naukowe właściwe dla danej dziedziny specjalizacji.

4. Organizację i finansowanie prac zespołu zapewnia Centrum.

§ 39. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia, na podstawie opinii zespołu, o którym mowa w § 38 ust. 2, może uznać dotychczasowe doświadczenie zawodowe i dorobek naukowy diagnosty laboratoryjnego za równoważny ze zrealizowaniem programu właściwej specjalizacji i podjąć decyzję o dopuszczeniu go do egzaminu państwowego.

2. Termin i miejsce egzaminu państwowego, o którym mowa w ust. 1, określa w porozumieniu z przewodniczącym Komisji Dyrektor CEM.

3. Dopuszczenie diagnosty laboratoryjnego do egzaminu w trybie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić w terminie do dnia 31 grudnia 2007 r.

§ 40. Do przeprowadzania egzaminu państwowego, o którym mowa w § 38 ust. 1, w zakresie nieuregulowanym w § 38, stosuje się przepisy rozporządzenia.

§ 41. Do dnia 31 grudnia 2006 r. diagnosta laboratoryjny może przedstawiać zamiast dokumentu „Prawo wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego” zaświadczenie wydane przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych potwierdzające wpis na listę diagnostów laboratoryjnych.

§ 42. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁴⁾

Minister Zdrowia: *L. Sikorski*

⁴⁾ Zakres spraw uregulowanych w niniejszym rozporządzeniu był dotychczas uregulowany w zarządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 1 lutego 1983 r. w sprawie specjalizacji lekarzy, lekarzy dentyistów, magistrów farmacji oraz innych pracowników z wyższym wykształceniem zatrudnionych w służbie zdrowia i opiece społecznej (Dz. Urz. MZiOS Nr 3, poz. 19 i Nr 97, poz. 448), które utraciło moc z dniem 30 marca 2001 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 16 kwietnia 2004 r. (poz. 1319)

Załącznik nr 1

WYKAZ SPECJALNOŚCI, W KTÓRYCH DIAGNOSTA LABORATORYJNY POSIADAJĄCY ODPOWIEDNIĄ SPECJALIZACJĘ I STOPNIA MOŻE UZYSKAĆ TYTUŁ SPECJALISTY W OKREŚLONEJ PODSTAWOWEJ DZIEDZINIE PO ODBYCIU SPECJALIZACJI ZGODNIE Z PROGRAMEM UZUPEŁNIAJĄCYM

Lp.	Rodzaj posiadanej specjalizacji I stopnia	Specjalności, w których można uzyskać tytuł specjalisty
1	Diagnostyka laboratoryjna / Analityka kliniczna	Laboratoryjna diagnostyka medyczna
		Laboratoryjna genetyka medyczna
		Laboratoryjna transfuzjologia medyczna
2	Mikrobiologia	Mikrobiologia medyczna
		Laboratoryjna genetyka medyczna
3	Toksykologia	Laboratoryjna toksykologia medyczna
4	Higiena i epidemiologia	Zdrowie środowiskowe
		Zdrowie publiczne
5	Medycyna społeczna	Zdrowie środowiskowe
		Zdrowie publiczne

III. Program nauczania:

1. Program podstawowego stażu specjalizacyjnego:

- 1) czas trwania podstawowego stażu specjalizacyjnego;
- 2) wskazówki dotyczące miejsca odbywania podstawowego stażu specjalizacyjnego;
- 3) zakres wiedzy teoretycznej będącej przedmiotem stażu specjalizacyjnego;
- 4) wykaz umiejętności praktycznych będących przedmiotem podstawowego stażu specjalizacyjnego;
- 5) sposób zaliczenia podstawowego stażu specjalizacyjnego.

2. Program poszczególnych modułów specjalizacji:

Cele modułu:

Nazwa kursu:

- 1) zakres wiedzy teoretycznej będącej przedmiotem kursu;
- 2) wykaz umiejętności praktycznych będących przedmiotem kursu;
- 3) sposób zaliczenia wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych;
- 4) wskazówki dotyczące sposobu realizacji programu.

Nazwa stażu kierunkowego:

- 1) zakres wiedzy teoretycznej będącej przedmiotem stażu kierunkowego;
- 2) wykaz umiejętności praktycznych będących przedmiotem stażu kierunkowego;
- 3) sposób zaliczenia stażu kierunkowego;
- 4) wskazówki dotyczące sposobu realizacji programu.

3. Egzamin państwowy

4. Zalecana literatura:

WZÓR

WNIOSEK O ROZPOCZĘCIE SPECJALIZACJI

Z .....

- 1. Imię (imiona) i nazwisko .....
- 2. Obywatelstwo .....
- 3. Numer PESEL* .....
- 4. Data i miejsce urodzenia .....
- 5. Miejsce zamieszkania .....
- 6. tel. domowy ..... tel. kontaktowy .....
- 7. Tytuł zawodowy .....
- 8. Data wydania i nr dyplomu szkoły wyższej .....
- 9. Numer prawa wykonywania zawodu .....
- 10. Miejsce wykonywania zawodu .....
- 11. Posiadany stopień naukowy .....
nadany przez ..... w dniu .....
Tytuł pracy doktorskiej, habilitacyjnej .....
- 12. Posiadane specjalizacje (tytuł, data i nr dyplomu, podmiot wydający)
.....
.....
- 13. Miejsce odbywania studiów doktoranckich .....
- 14. Przynależność do towarzystw naukowych lub stowarzyszeń zawodowych
(nazwa towarzystwa naukowego lub stowarzyszenia zawodowego, data przystąpienia)
.....
.....
.....
.....
- 15. Liczba publikacji lub wygłoszonych referatów .....
(wykaz publikacji i referatów w załączeniu)
- 16. Dotychczasowy przebieg pracy
zawodowej .....
- .....
- .....
- .....
- .....

.....
.....
17. Nazwa i adres aktualnego miejsca

pracy/stanowisko .....
.....
.....

18. Zobowiązuję się do rozpoczęcia, odbywania i zakończenia specjalizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

..... (data) ..... (podpis wnioskodawcy)

19. Potwierdzam zawarcie umowy cywilnoprawnej, o której mowa w § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 kwietnia 2004 r. w sprawie specjalizacji i uzyskiwania tytułu specjalisty przez diagnostów laboratoryjnych (Dz. U. Nr 126, poz. 1319)**

.....
.....
.....
(nazwa i adres podmiotu zatrudniającego wnioskodawcę lub jednostki prowadzącej studia doktoranckie)

..... (data) ..... (podpis i pieczęć pracodawcy)

20. Wynik postępowania kwalifikacyjnego

.....
.....
.....

..... (data) ..... (podpis i pieczęć pełnomocnika)

..... (data) ..... (podpis i pieczęć konsultanta wojewódzkiego lub krajowego)

* Diagnosta laboratoryjny, który jest obywatelem państwa innego niż Rzeczpospolita Polska, wpisuje numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

** Dotyczy diagnosty laboratoryjnego zatrudnionego na podstawie umowy o pracę.

WZÓR

(pieczęćka ośrodka wojewódzkiego)

KARTA SPECJALIZACJI NR ...../.....

w dziedzinie .....

I CZĘŚĆ**DANE**

1. **Imię (imiona) i nazwisko osoby odbywającej**
specjalizację .....
2. **Obywatelstwo** .....
3. **Numer PESEL***
.....
4. **Data i miejsce urodzenia**
.....
5. **Miejsce zamieszkania**
.....
6. **tel. domowy** ..... **tel. służbowy** .....
7. **Tytuł zawodowy** .....
8. **Data wydania i nr dyplomu szkoły wyższej** .....
9. **Numer prawa wykonywania zawodu** .....
10. **Nazwa i adres jednostki kształcącej** .....
- .....
11. **Nazwa i adres podmiotu, w którym odbywany jest podstawowy staż specjalizacyjny**
.....
.....
12. **Imię i nazwisko kierownika specjalizacji** .....
13. **Nazwa i adres podmiotu, w którym zatrudniony jest kierownik specjalizacji** .....
- .....
.....

14. Termin rozpoczęcia specjalizacji .....

15. Potwierdzenie rozpoczęcia specjalizacji (data) .....

.....
(data, podpis i pieczęć kierownika specjalizacji)

.....
(data, podpis i pieczęć pełnomocnika)

16. Kartę specjalizacji wydał .....
(data, podpis i pieczęć dyrektora ośrodka wojewódzkiego)

17. Przedłużono/skrócono okres trwania specjalizacji do dnia

.....

.....

.....
(podpis i pieczęć kierownika specjalizacji)

.....
(data, podpis i pieczęć pełnomocnika)

18. Uzasadnienie przedłużenia /skrócenia .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis i pieczęć kierownika specjalizacji)

.....
(podpis i pieczęć pełnomocnika)

19. Skreślono z rejestru osób specjalizujących się (data) .....

.....
(data, podpis i pieczęć dyrektora ośrodka wojewódzkiego)

Uzasadnienie.....

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis i pieczęć kierownika specjalizacji)

.....
(podpis i pieczęć pełnomocnika)

* Diagnosta laboratoryjny, który jest obywatelem państwa innego niż Rzeczpospolita Polska, wpisuje numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

II CZĘŚĆ

PRZEBIEG SZKOLENIA TEORETYCZNEGO

Nazwa modułu nauczania	Temat kursu	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Data	Ocena	Podpis **
Zaliczenie modułu nauczania:..... (data, podpis kierownika specjalizacji)						

** Podpis osoby upoważnionej przez pełnomocnika do zaliczania kursów zgodnie ze wskazówkami zawartymi w programie specjalizacji.

III CZĘŚĆ

PRZEBIEG STAŻU KIERUNKOWEGO

Staż kierunkowy w zakresie:...../Nazwa modułu nauczania	Nazwa i adres podmiotu prowadzącego staż kierunkowy	Okres stażu od..... do.....	Forma zaliczenia	Ocena	Data zaliczenia	Podpis***

*** Podpis opiekuna stażu kierunkowego.

V CZĘŚĆ**JĘZYK OBCY**

Podmiot przeprowadzający sprawdzian z języka

.....

Pan/Pani .....

Zaliczył/a sprawdzian w zakresie znajomości języka .....

w stopniu umożliwiającym rozumienie tekstu pisanego, w szczególności literatury fachowej, porozumiewania się z pacjentami, diagnostami laboratoryjnymi i przedstawicielami innych zawodów medycznych

.....
(data)

.....
(podpis osoby przeprowadzającej sprawdzian)

FORMY SAMOKSZTAŁCENIA

Rodzaj .....

.....

.....

.....

.....

W przypadku opracowania prac poglądowych, doniesień lub publikacji – w załączeniu

wykaz prac.

.....
(data)

.....
(podpis i pieczęć kierownika specjalizacji)

ZALICZENIE SPECJALIZACJI PRZEZ KIEROWNIKA SPECJALIZACJI

Pan/Pani odbył/a specjalizację w dziedzinie ..... zgodnie

z programem specjalizacji oraz zaliczył/a specjalizację z wynikiem .....

Wnioskuje o dopuszczenie Pana/Pani ..... do egzaminu państwowego.

.....
(data, podpis i pieczęć kierownika specjalizacji)

.....
(data, podpis i pieczęć pełnomocnika)

KODY SPECJALIZACJI

Nazwa dziedziny	Kod specjalizacji
Laboratoryjna diagnostyka medyczna	020
Laboratoryjna genetyka medyczna	021
Laboratoryjna hematologia medyczna	022
Laboratoryjna immunologia medyczna	023
Mikrobiologia medyczna	024
Laboratoryjna transfuzjologia medyczna	025
Laboratoryjna toksykologia medyczna	026
Zdrowie publiczne	008
Zdrowie środowiskowe	009

WZÓR

CENTRUM EGZAMINÓW MEDYCZNYCH

pieczętka
Centrum Egzaminów Medycznych

Nr ...../..... r.

ZAŚWIADCZENIE

Pan(i) .....
urodzony(a) ..... w .....
obywatelstwo .....
posiadający(a) dyplom szkoły wyższej na kierunku ..... nr .....
wydany przez ....., uzyskany w dniu .....
po odbyciu specjalizacji pod kierunkiem Pana(i) .....
.....
złożył(a) egzamin państwowy w dniu .....
z wynikiem .....
przed Państwową Komisją Egzaminacyjną w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia
z dnia 16 kwietnia 2004 r. w sprawie specjalizacji i uzyskiwania tytułu specjalisty przez diagnostów
laboratoryjnych (Dz. U. Nr. 126, poz. 1319).

.....
(podpis Dyrektora Centrum Egzaminów Medycznych)

.....
(miejsowość, data)

WZÓR

.....
nazwa jednostki kształcącej

Nr ...../..... r.

DYPLOM

Pan(i) .....
urodzony(a) ..... w .....,
obywatelstwo .....,
posiadający(a) dyplom szkoły wyższej na kierunku ..... nr .....
wydany przez ....., uzyskany w dniu .....
po odbyciu specjalizacji pod kierunkiem Pana(i) .....
.....
i złożeniu zgodnie z zaświadczeniem nr ..... egzaminu w dniu
.....
z wynikiem .....
przed Państwową Komisją Egzaminacyjną w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra
Zdrowia z dnia 16 kwietnia 2004 r. w sprawie specjalizacji i uzyskiwania tytułu specjalisty
przez diagnostów laboratoryjnych (Dz. U. Nr. 126, poz. 1319)

uzyskał(a) tytuł specjalisty**w dziedzinie .....**

pieczęć okrągła